

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/12/2019
Identifikačné číslo spisu: 1519201655
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1519201655.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: PARADAIS, s.r.o. so sídlom Kammerhofská 5, Banská Štiavnica, IČO: 36 628 492, zastúpeného advokátskou kanceláriou Michalko Legal Counsel & Co. s.r.o., so sídlom Michalská 276/16, Bratislava, IČO: 50 367 946, proti žalovaným: 1/ F.. Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, G., 2/ Across Finance, a.s. so sídlom Zochova 3, Bratislava, IČO: 35 887 753 a 3/ SKI CENTRUM Banská Štiavnica s.r.o. so sídlom Haburská 49/A, Bratislava, IČO: 36 050 440, všetci traja zastúpení Advokátskou kanceláriou Mišík, s.r.o. so sídlom Bajkalská 21/A, Bratislava, IČO: 36 862 746, o zaplatenie 995.817,57 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6CbZm/6/2019, o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1CoZm/15/2019, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Andrea Haitová n i e j e vylúčená z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1CoZm/15/2019.

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6CbZm/6/2019 žalobca podal odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č. k. 6CbZm/6/2019-181 zo 04. júna 2019, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie z dôvodu existencie neodstrániteľnej procesnej podmienky konania spočívajúcej v skutočnosti, že o tom istom nároku prebieha už skôr začaté konanie. Predmetná vec bola pridelená na rozhodnutie o podanom odvolaní senátu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) 1 Cob. Žalobca podal dňa 12. septembra 2019 námietku zaujatosti vo veci konajúcich sudkýň senátu 1 Cob, a to konkrétne proti JUDr. Andrei Haitovej, Mgr. Soni Pekarčíkovej a JUDr. Andrei Sedlačkovej, ktorá bola Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vrátená krajskému súdu bez rozhodnutia o tejto námietke z dôvodu, že sa ňou vytýkala okolnosť, ktorú zákonodarca v § 49 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) výslovne nepripúšťa ako dôvod na vylúčenie sudcu (resp. sudcov konkrétneho senátu) a jedná sa o prípad, kedy sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (§ 53 ods. 3 C.s.p.).

2. Následne dňa 12. novembra 2019 podal žalobca opätovne námietku zaujatosti proti predsedníčke

senátu 1Cob JUDr. Andrei Haitovej, a to z dôvodov objektívnych pochybností o jej zaujatosti vo vzťahu k právnenému zástupcovi žalovaných, ktoré dovodil z jej možného pomeru k JUDr. Michalovi Mišíkovi, advokátovi advokátskej kancelárie zastupujúcej žalovaných, vzhľadom na informácie uverejnené v niektorých článkoch publikovaných v internetových vydaniach niekoľkých denníkov (konkrétne Denník N a denník SME).

3. Žalobca vo svojej námietke poukázal na informácie medializované v článkoch publikovaných v Denníku N zo 14.10.2019 pod názvom „Odhodlanie vysvetliť H. Threemu mala len sudkyňa Haitová. Ale len pred súdnou radou“ a zo 06.11.2019 pod názvom „Individuálne zlyhania v Smere sú ako kolektívna kalamita“. Zároveň poukázal aj na informácie medializované v článkoch zverejnených v denníku SME z 23.08.2019 pod názvom „Zotrvanie Z. v pozícii štátnej tajomníčky je podľa SaS v rozpore s demokraciou“ a zo 07.11.2019 pod názvom „Na konflikt záujmov u S. právnika upozorňuje aj ombudsmanka“.

4. Z uvedených článkov vyplýva, že koncom augusta 2019 boli zo strany polície zaistené mobilné telefóny (okrem iných) Z. Z. (v tom čase štátnej tajomníčky Ministerstva spravodlivosti SR), JUDr. Haitovej (sudkyňa Krajského súdu v Bratislave, ktorá má rozhodovať o odvolaní žalobcu v tomto konaní, v ktorom žalovaných zastupuje JUDr. Mišík) a Z. S. (sudkyňa Okresného súdu Bratislava V, ktorá pred vymenovaním za sudkyňu pôsobila v Kancelárii štátnej tajomníčky Ministerstva spravodlivosti SR a do ktorej oddelenia bol pridelený spor rovnakých strán, toho času vedený na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 33Cb/46/2018). Advokát JUDr. Michal Mišík bol za člena Súdnej rady SR zvolený Národnou radou SR, na základe návrhu poslanca Národnej rady SR za stranu SMER sociálna demokracia, ktorý sa predtým za členku Súdnej rady SR podľa medializovaných informácií snažil presadiť aj Z. S. Z., sestru JUDr. Andrey Haitovej. S ohľadom na uvedené je podľa žalobcu zrejmé, že sieť sociálnych kontaktov právneho zástupcu žalovaných JUDr. Mišíka a sudkyne JUDr. Haitovej sa natoľko prekrýva, že je daná objektívna obava zo zaujatosti JUDr. Haitovej a absencie jej nestrannosti vo veciach, v ktorých vystupuje JUDr. Mišík.

5. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že verejná ochrankyňa práv v liste predsedovi Národnej rady SR citovanom denníkom SME upozornila na konflikt záujmov JUDr. Mišíka, ako člena Súdnej rady SR, do pôsobnosti ktorej patrí zabezpečovanie plnenia úloh verejnej kontroly súdnictva a zároveň právneho zástupcu Z. S.. Ak Súdna rada SR, ktorej členom je JUDr. Mišík, zvažuje ďalší postup vo veci týkajúcej sa sudcov, u ktorých boli vykonané zaisťovacie úkony (medzi ktorými je aj JUDr. Andrea Haitová), sú dané objektívne okolnosti, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jej nestrannosti v konaniach, v ktorých vystupuje alebo stranu sporu zastupuje člen Súdnej rady SR, ktorá vykonáva verejnú kontrolu súdnictva a dokonca aktuálne zvažuje ďalší postup aj voči JUDr. Haitovej. O dôvode vylúčenia JUDr. Andrey Haitovej sa žalobca dozvedel dňa 06.11.2019 z článku „Individuálne zlyhania v Smere sú ako kolektívna kalamita“, z ktorého sa dozvedel, že právny zástupca žalovaných JUDr. Mišík prevzal zastúpenie Z. S., ako jednej zo sudkýň, ktorej bol v auguste 2019 zaistený mobilný telefón a na základe tejto informácie začal preverovať jednotlivé skutočnosti, pričom z uvedených článkov zistil osobné prepojenia a dôvody jej vylúčenia z rozhodovania.

6. Ako doplňujúce informácie žalobca uviedol opätovne skutočnosti, ktorými odôvodňoval skôr podanú námietku zaujatosti voči všetkým členkám vo veci konajúceho senátu. Žalobca vzhľadom k všetkému uvedenému navrhuje, aby bolo rozhodnuté o vylúčení sudkyne JUDr. Andrey Haitovej.

7. Predsedníčka senátu JUDr. Andrea Haitová sa k podanej námietke zaujatosti opakovane vyjadrila v zmysle, že nemá žiadny pomer k sporu, strany sporu a ani ich zástupcov nepozná. JUDr. Michala Mišíka, advokáta žalovaných osobne nepozná, osobne nepozná ani on jej osobu, nemajú žiaden vzájomný kontakt. Vo veci sa preto necíti byť zaujatá.

8. Najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 C.s.p.) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti vznesenej žalobcom (§ 52 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s § 49 ods. 1 C.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

9. V zmysle § 49 ods. 1 C.s.p. je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rovnako tak je zámerom tejto právnej úpravy predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k ním, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Za relevantný sa pritom považuje iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej možnej snahe sudcu o správnosť konania a rozhodovania ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 1Nc/1/2017 z 31. januára 2017).

10. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 C.s.p.) alebo na návrh strany (§ 52 C.s.p.). Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 C.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami C.s.p., ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Požiadavka nestrannosti však nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania. Na subjektívny test teda plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všima, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti (uznesenie ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 22/2019). Rozhodujúci preto nie je subjektívny aspekt, ale práve existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikať pochybnosti o nestrannosti sudcu. Uplatňuje sa tu tzv. teória zdania nezaujatosti (viď tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanému sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti zákonného sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Odpoveď na otázku, či sú obavy dotknutej osoby objektívne odôvodnené záleží na konkrétnych okolnostiach prípadu (Chmelíř proti Českej republike). Pri objektívnom posudzovaní nestrannosti sa zisťuje, či je možné nezávisle na správaní sudcu na základe určitých overiteľných skutočností

spochybníť jeho nestrannosť, pričom aj vonkajšie zdanie môže mať istý význam, nakoľko „v stávke“ je tiež dôvera, ktorú súdy v demokratickej spoločnosti musia vzbudzovať vo verejnosti (napr. Morel proti Francúzsku). Objektívnym testom sa teda skúma, či sudca ponúka dostatočné záruky, aby boli vylúčené všetky legitímne pochybnosti o nestrannosti sudcu (Piersack proti Belgicku). Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Nie je prípustné vychádzať iba z pochybností o pomere sudcu k prejednávanej veci alebo stranám, či ich právnym zástupcom, ale iba z hmotno-právneho rozboru skutočností, ktoré k týmto pochybnostiam viedli (pozri napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 105/01). Za objektívne nie je možné teda považovať ani to, ako sa nestrannosť sudcu iba subjektívne javí vonkajšiemu pozorovateľovi (strane sporu), ale to, či reálne neexistujú objektívne okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým nie celkom nezaujatým vzťahom k veci disponuje (pozri napríklad nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 371/04). Objektívnu nestrannosť však nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci.

12. Najvyšší súd uvedomujúc si citlivosť informácií, ktoré sú v poslednom období medializované vo vzťahu k súdnictvu ako celku, ako aj vo vzťahu ku konkrétnym sudcom pertraktovaných médiami v súvislosti s určitými negatívnymi javmi, ktoré poznačili a naštrbili obraz justície v očiach verejnosti, sa podrobne zaoberal námietkou zaujatosti vznesenou žalobcom v predmetnej veci, pričom vychádzajúc z prepojenosti oboch aspektov nestrannosti sa zamerával najmä na objektívne posudzovanie nestrannosti namietanej sudkyne v konkrétnej veci. Zodpovedne sa snažiac o čo najobjektívnejší prístup a zároveň i o čo najpresvedčivejší výstup, najvyšší súd podrobil namietanú objektívnu obavu zo zaujatosti osoby JUDr. Andrey Haitovej vo vzťahu k právnemu zástupcovi žalovaných v tomto konaní - JUDr. Michalovi Mišíkovi, prieskumu s dôrazom na niekoľko kritérií, ktoré považuje za relevantné vziať do úvahy v konkrétnej veci.

13. Prvým kritériom, ktoré najvyšší súd zohľadnil pri rozhodovaní o nestrannosti namietanej sudkyne, je identifikácia procesného postavenia, v akom sa nachádza namietaná sudkyňa a osoba, kvôli ktorej je namietaná jej zaujatosť. Ako už bolo uvedené (bod 9), existujú štyri základné typy vzťahov, z dôvodu ktorých by mohli byť založené pochybnosti o nestrannosti sudcu, a to vzťah k veci samej, k stranám sporu, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Najvyšší súd zastáva názor, že napriek tomu, že právna úprava explicitne nestanovuje, že by bol niektorý z týchto vzťahov významnejší než ostatné a preto by sa mohlo zdať, že majú všetky uvedené vzťahy z hľadiska rozhodovania o vylúčení sudcu rovnaký význam, z ich samotnej podstaty však vyplýva rôzna intenzita, čo do potenciálu vzťahu založiť zaujatosť sudcu, či zdanie zaujatosti a je preto potrebné ich rozlišovať. Za vzťah s najväčším potenciálom založiť zaujatosť, či zdanie zaujatosti sudcu, považuje najvyšší súd vzťah k veci samej, následne vzťah sudcu k stranám a na opačnej strane tohto spektra sa nachádza vzťah k osobám zúčastneným na konaní a k zástupcom strán sporu (obdobne pozri napr. uznesenia Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 2127/14, sp.zn. II. ÚS 808/13). Logickým dôsledkom uvedenej postupnosti následne je, že zatiaľ čo vzťah k prejednávanej veci by mal spravidla, resp. častejšie ako v ostatných prípadoch, viesť k vylúčeniu sudcu, pri vzťahu k stranám sporu sa už častejšie budú vyskytovať situácie, kedy sudca aj napriek určitému vzťahu k stranám sporu nebude nevyhnutne v okolnostiach konkrétneho prípadu považovaný za zaujatého. Pomer k osobám zúčastneným na konaní a k zástupcom strán by následne mal viesť k záveru o zaujatosti sudcu skôr výnimočne, lebo tento vzťah má najmenší potenciál založiť zaujatosť sudcu a treba preto pristupovať k rozhodovaniu o vylúčení sudcu z tohto dôvodu zdržanlivo.

14. Úzko prepojené s identifikáciou postavenia, v akej je sudca a osoba, kvôli ktorej je zaujatosť namietaná, je následne na ňu nadväzujúce skúmanie povahy vzťahu medzi sudcom a stranou, osobou zúčastnenou na konaní, či jej zástupcom z faktického hľadiska, ako druhé kritérium, ktoré je potrebné skúmať pri rozhodovaní o (ne)existencii zaujatosti sudcu v konkrétnom prípade. Medzi vzťahy potenciálne schopné založiť zaujatosť sudcu, či zdanie zaujatosti sudcu, možno zaradiť vzťahy príbuzenské, osobnej povahy, vrátane vzťahov priateľských, rovnako ako aj napríklad vzťahy naopak zjavne nepriateľské a tiež vzťahy profesijné, kolegiálne a vzťahy ekonomickej nadriadenosti a

podriadenosti. Pri jednotlivých typoch vzťahov neexistuje jednoznačná odpoveď, ktorý z nich bude viesť k vylúčeniu sudcu a ktorý naopak k vylúčeniu viesť nebude, nakoľko posúdenie veci závisí vždy na konkrétnych okolnostiach prípadu. Je však možné vypozerovať určité tendencie (či pravdepodobnosť), napríklad v rámci rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, že určitý typ vzťahu povedie k vylúčeniu sudcu a iný, naopak, takýmto dôvodom konštatovania zaujatosti nebude. Napríklad pri rodinných a priateľských vzťahoch existuje väčšia pravdepodobnosť vylúčenia sudcu (napr. uznesenie ústavného súdu II. ÚS 22/2019, uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 7Nc/61/2013), než je tomu pri vzťahoch profesijných, či kolegiálnych (napr. uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1Nc/3/2017, 3Nc/4/2016, 4Nc/6/2015, 3Ndob/8/2019, nález ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 124/2010, uznesenie ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 352/2010).

15. Uvedené však nebude platiť absolútne, pretože v individuálnostiach toho-ktorého prípadu je vždy potrebné sa zaoberať aj intenzitou samotného vzťahu medzi sudcom a stranou, osobou zúčastnenou na konaní, či ich zástupcami, pretože práve kategória intenzity konkrétneho vzťahu je schopná vypovedať o tom, do akej miery by sudca mohol byť ovplyvnený existenciou určitého vzťahu. Za tretie kritérium preto možno považovať práve intenzitu takéhoto vzťahu a v rámci skúmania tohto kritéria je potrebné sa zamerať na skutočnosť, či ide o zjavne intenzívny, teda napríklad bezprostredný, určitým spôsobom individualizovaný vzťah alebo naopak. V nadväznosti na uvedené by sa následne pre prijatie záveru o dôvodnosti podanej námietky zaujatosti malo jednať o vzťah natoľko intenzívny a rovnováhu v postavení procesných strán vyčleňujúci, že tento by prevážil nad záujmom na zachovaní práva na zákonného sudcu. Dôvod pre vylúčenie sudcu bude preto daný predovšetkým v prípadoch, ak sa zistí dostatočne intenzívny pomer sudcu k veci, stranám či ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorého povaha reálne z objektívneho pohľadu sponchyňuje schopnosť sudcu nestranné a nezávisle vo veci rozhodnúť (obdobne pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 20Nd/295/2012). Pri hodnotení samotnej intenzity vzťahu je vhodné vziať do úvahy určité časové kritéria, ktorými môže byť dĺžka prípadnej spolupráce, či určitého vzťahu, ale tiež aj doba, ktorá uplynula od tejto spolupráce alebo ukončenia určitého vzťahu a to vo vzťahu ku dňu podania konkrétnej námietky zaujatosti.

16. V danom prípade je námietka zaujatosti postavená na žalobcom formulovanom predpoklade o tom, že široko medializované informácie o sudkyňi JUDr. Andrei Haitovej a právnom zástupcovi žalovaných JUDr. Michalovi Mišíkovi, ako členovi Súdnej rady SR, vzbudzujú pochybnosť o nestrannosti uvedenej sudkyne v očiach sporových strán a verejnosti. S ohľadom na uvedené kritéria, najvyšší súd konštatuje, že v konkrétnom prípade sa jedná o namietaný pomer, resp. vzťah medzi sudcom a právnym zástupcom strany sporu, teda vzťah najmenej významný, ktorý by spravidla nemal viesť k vylúčeniu sudcu, keďže ani jedna z týchto osôb nemá na výsledku konania priamy osobný záujem, pričom opak netvrdil ani samotný žalobca v podanej námietke. Zohľadniac povahu predmetného vzťahu, ktorý je profesijný, nie blízky rodinný, či osobný vzťah, sa najvyšší súd zameril na vyhodnotenie intenzity predmetného vzťahu. Vychádzajúc z previazanosti subjektívneho kritéria spočívajúceho vo vyjadrení samotnej sudkyne, ktorá uviedla, že právneho zástupcu žalovaných osobne nepozná a nemá s ním žiadny vzájomný kontakt (bod 7) a objektívneho kritéria, najvyšší súd uvádza, že zo žalobcom predložených informácií (obsiahnutých v jednotlivých medializovaných článkoch) a napokon ani zo samotných tvrdení žalobcu nevyplýva opačný záver o skutočnosti, že by sa uvedené osoby poznali mimo rámca profesijných vzťahov sudca - právny zástupca strany sporu, prípadne, že by medzi nimi existoval akýkoľvek vzájomný kontakt.

17. Možné zdanie sa zaujatosti vo veci určenej zákonnej sudkyne (ako predsedníčke vo veci rozhodujúceho senátu) žalobca dovodil z medializovaných informácií o tom, že JUDr. Andrea Haitová bola jednou zo sudkýň, ktorej bol zaistený mobilný telefón, rovnako ako sudkyňi Z. L. S., ktorej právnym zástupcom je JUDr. Michal Mišík, ktorý je právnym zástupcom žalovaných v tomto konaní a zároveň členom Súdnej rady SR, ktorá vykonáva verejnú kontrolu súdnictva a zvažuje ďalší postup vo veci týkajúcej sa sudcov, u ktorých boli vykonané zaisťovacie úkony. Z obsahu podanej námietky nie je zrejmé, aký konkrétny vzťah medzi namietanou sudkyňou a právnym zástupcom žalovaných by mal sponchyňiť jej nestrannosť a nezaujatosť v prejednávanej veci. Najvyšší súd má za to, že pri formulovaní námietky zaujatosti, ako prostriedku, ktorým môže byť zasiahnuté do práva na zákonného sudcu, je

nevyhnutné dostatočne jednoznačne vymedziť, z čoho konkrétne mali vzniknúť u strany pochybnosti o možnej zaujatosti zákonného sudcu. V konkrétnom prípade žalobcom uvedené jednotlivé skutočnosti nespája žiadna jednotiacia súvislosť, z ktorej by bolo možné bez pochyb identifikovať z bežného rámca vymykajúci sa vzťah medzi namietanou sudkyňou a právnym zástupcom žalovaných. Najvyšší súd nepovažuje tvrdenie o tom, že „sieť sociálnych kontaktov právneho zástupcu žalovaných JUDr. Mišíka a sudkyne JUDr. Haitovej sa natoľko prekrýva, že je daná objektívna obava zo zaujatosti JUDr. Haitovej a absencie jej nestrannosti vo veciach, v ktorých vystupuje JUDr. Mišík“ bez ďalšieho vymedzenia vzťahu, ktorý by mal medzi nimi existovať a spochybňovať tak nezaujatosť a nestrannosť uvedenej sudkyne, za dostatočne určité vymedzenie podstaty námietky zaujatosti. Samotné žalobcom tvrdené prepojenie siete sociálnych kontaktov namietanej sudkyne a právneho zástupcu žalovaných je natoľko všeobecné konštatovanie, že bez ďalšieho mu nemožno priznať relevanciu vo vzťahu k prípadnej (ne)existencii zaujatosti namietanej sudkyne. Opačným výkladom by mohlo dôjsť k potenciálnemu ohrozeniu rozhodovacej schopnosti súdov, kedy by ktorákoľvek strana mohla namietat len spoločnú sieť kontaktov medzi sudcom a advokátom, pričom vychádzajúc zo skutočnosti, že k určitým prienikom v sociálnych kontaktoch medzi oboma právnickými povolaniami bude prirodzene dochádzať, mohlo by to v určitých prípadoch viesť aj k vylúčeniu všetkých sudcov daného súdu.

18. Ani samotné konštatovanie o tom, že „ak Súdna rada SR, ktorej členom je JUDr. Mišík, zvažuje ďalší postup vo veci týkajúcej sa sudcov, u ktorých boli vykonané zaisťovacie úkony (medzi ktorými je aj JUDr. Andrea Haitová), sú dané objektívne okolnosti, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jej nestrannosti v konaniach, v ktorých vystupuje alebo stranu sporu zastupuje člen Súdnej rady SR“, bez uvedenia akejkoľvek bližšie objasňujúcej argumentácie zameranej na konkrétne dôsledky, ktoré majú vyplývať z takto prezentovanej argumentácie žalobcu, nie je možné považovať za dostatočné vymedzenie podstaty námietky zaujatosti. Len prosté vymenovanie informácií prezentovaných v médiách, akokoľvek nelichotivo vyznievajú vo vzťahu k predmetnej sudkyňi, či právnemu zástupcovi žalovaných, bez uvedenia pohnútky, či takpovediac „motívu“, ktorý žalobcu vedie k záveru o možnej zaujatosti sudkyne, považuje najvyšší súd za neprimeranú simplifikáciu, ktorú nemožno následne ani podrobiť podrobnejšiemu prieskumu, ako tomu, ktorý už najvyšší súd zrealizoval v bode 16 tohto rozhodnutia. Najvyšší súd pri skúmaní podanej námietky zaujatosti nemôže vychádzať z domnienok, či predpokladov, v čom konkrétne vidí žalobca „prepojenie“, resp. vzťah namietanej sudkyne a právneho zástupcu žalovaných, keď ich v námietke neuviedol samotný žalobca a nemôže tak uskutočňovať procesne neprípustný bezbrehý prieskum všetkých možných domnienok, či predpokladov, ktoré by asi mali z predmetných skutočností vyplývať.

19. Vo vzťahu k uvedenému najvyšší súd len okrajovo uvádza, že JUDr. Michal Mišík sa dňa 13. novembra 2019 k rukám predsedníčky Súdnej rady SR vzdal funkcie člena Súdnej rady SR, a to na základe osobného rozhodnutia v záujme zachovania nezávislosti a dôveryhodnosti súdnej rady ako kolektívneho orgánu. Jeho funkcia člena súdnej rady zanikne podľa zákona o súdnej rade uplynutím dvoch kalendárnych mesiacov ().

20. Najvyšší súd zároveň nad rámec uvedeného dodáva, že odlišná by bola situácia z hľadiska objektívneho testu nestrannosti, ak by právny zástupca žalovaných zastupoval namietanú sudkyňu v súdnych sporoch (k tomu vid' obdobne stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 115/2014 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). V rozhodovanej veci však o takýto prípad nešlo.

21. Obsah spisu (ani sama podstata vznesenej námietky) nedáva v danom prípade žiadny dôvod pre spochybnenie pravdivosti vyjadrenia žalobcom namietanej zákonnej sudkyne, v zmysle ktorého nemá žiaden vzťah k právnemu zástupcovi žalovaných. Samotné žalobcom uvádzané skutočnosti a medializované informácie, bez akéhokoľvek definovania čo i len domnelého konkrétneho a určitým spôsobom individualizovaného vzťahu medzi namietanou sudkyňou a právnym zástupcom žalovaných, nespôsobujú automaticky pochybnosti o jej zaujatosti a to o to viac, že prekročenie rámca čisto kolegiálneho a profesionálneho vzťahu samotná sudkyňa netvrdila. Žalobcom predložená všeobecná formulovaná námietka zaujatosti konkrétnej sudkyne tak zostáva, vo vzťahu k všetkému uvedenému a

po jej podrobení objektivnému testu nestrannosti (bod 16), v rovine subjektívnej domnienky, resp. pocitom žalobcu.

22. Najvyšší súd vzhľadom k uvedenému konštatuje, že táto okolnosť bez ďalšieho nezakladá dôvod pre vylúčenie JUDr. Andrey Haitovej z prejednávania a rozhodovania veci. Na veci nič nemenia ani „doplňujúce informácie“, ktoré majú vzbudzovať objektivne pochybnosti o zaujatosti sudkyne, spočívajúce v procesnom postupe súdu. Ku všetkým uvedeným skutočnostiam sa najvyšší súd už v predmetnom konaní vyjadril a na stanovisku, že tieto skutočnosti nezakladajú prípustný dôvod podania námietky zaujatosti z dôvodu, že sa ňou vytýkala okolnosť, ktorú zákonodarca v § 49 ods. 3 C.s.p. výslovne nepripúšťa ako dôvod na vylúčenie sudcu a zároveň sa jedná o prípad, kedy sa vec nadriadenému súdu na rozhodnutie o takejto námietke ani neprekladá (§ 53 ods. 3 C.s.p.), naďalej trvá.

23. Najvyšší súd poukazuje na to, že z námietky zaujatosti a ani z vyjadrenia namietanej sudkyne nevyplýva existencia takého relevantného (pozitívneho alebo negatívneho) osobného vzťahu medzi sudkyňou a právnym zástupcom žalovaných, z ktorého by vyplývala odôvodnená pochybnosť o nezaujatosti sudkyne. Z dôvodu nezistenia žiadnych skutočností významných z hľadiska § 49 ods. 1 C.s.p., spochybňujúcich nezaujatosť sudkyne JUDr. Andrey Haitovej rozhodujúcej vo veci vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 1CoZm/15/2019, najvyšší súd rozhodol tak, že uvedenú sudkyňu nevylúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci (§ 54 ods. 2 C.s.p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.